

Rammestyring i Miljøretten – et eksempel*)

(Om kommunale spildevandsplaner)

Af ankechef Johan Garde, Miljøankenævnet

1. Indledning

1.1. Artikkels anledning. I miljøretten eksperimenteres i disse år med nye styringsmidler, herunder det, der jævnligt kaldes *rammestyring*. Herved forstås bestræbelser på en overordnet, ikke detaljeret styring, navnlig gennem overordnede planer. Begrebet er opstået i tilknytning til lands- og regionplanloven og kommuneplanloven, altså de mere generelle, sammenfattende planlægningslove. Ministeren godkender regionplanerne, men en kommune kan »selv« vedtage sin egen kommuneplan, blot skal den holde sig indenfor regionsplanen. At dette sidste sker, påses af amtskommunen, der kan gøre indsigelse ved manglende overensstemmelse (kommuneplanlovens § 8).

En mulighed for at kaste nærmere lys over de intentioner, der ligger bag interessen for styring gennem planer, foreligger ved en analyse af det den 13.1.1982 fremsatte forslag til lov om ændring af miljøbeskyttelsesloven. Efter forslaget skal den rammestyring, der allerede findes på spildevandsområdet (specielt den såkaldte recipientkvalitetsplanlægning, der er en bestanddel af regionsplanlægningen), udvides gennem intensiveret overordnet planlægning. Det foreslås samtidig at afskaffe den amtskommunale godkendelse af de primærkommunale spildevandsplaner. Godkendelsen foreslås erstattet af en ret til at gøre indsigelse. Lovforslaget henviser til kommuneplanloven som forbillede.

Den offentlige debat om revision af miljøbeskyttelsesloven har navnlig drejet sig om mere klassiske spørgsmål, såsom lovens klageordning i de såkaldte kapitel 5-sager (de særlig forurenende virksomheder), samt om Miljøankenævnets sammensætning og miljøforeningernes klagebeføjelse. Man har således i debatten overset det også betydningsfulde felt, der består i de foreslåede ændrin-

ger i spildevands- og planlægningskapitlerne, kapitel 4 og 9. Når debatten ikke har indfanget disse dele af lovforslaget, hænger det nok sammen med, at ændringerne her ser ud til kun at gå ud på en udpensling af stort set allerede gældende bestemmelser om planlægning på området samt en mindre interessant fordeling af kompetence mellem amts- og primærkommuner.

En væsentlig årsag er dog sikkert også, at bemærkningerne til lovforslaget er yderst kortfattede og ganske uigennemskuelige for den ikke på forhånd kyndige læser. Der foreslås i virkeligheden en ret betydelig flytning af indflydelse fra amtskommunerne til primærkommunerne, men dette er det svært at få fat på ved en gennemlæsning, ligesom det er svært at se, om det overhovedet er med rette, der jævnføres med kommuneplanlovens styringssystem. Kommuneplanlovens bestemmelser om kommuneplanlægning handler om den sammenfattende planlægning. Kan (bør) der overhovedet jævnføres herfra til en sektor, der som spildevandsområdet handler om væsentlige naturinteresser?

1.2. Planlægning og rammestyring. Planlægning skal ikke her forsøges defineret. Ordet bruges i miljøretten både om mønstre for myndighedernes handlinger og om regelkomplekser, der binder ejere af fast ejendom. Rammestyring har ikke nogen fast betydning. Brugt i forbindelse med fysisk planlægning betegner det de centrale myndigheders bestræbelser på at styre gennem opstilling af planer. Disse planer binder dog ikke umiddelbart borgerne, men ved at erklæres for bindende for de kommunale myndigheder lægger de rammer for, hvad disse myndigheder må (skal), når de administrerer direkte over for borgerne såvel i enkelt-sager som gennem lokale for borgerne bindende planer.

Om plansystemets hovedprincipper, herunder

*) »Juristen« 5. marts 1982.